У вошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го СІЧНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 22, 1971 No. 14. VOL. LXXVIII.

МОЛИТВА І ЗАЯВИ В КОНГРЕСІ ЗСА, ПРОКЛЯМАЦІЇ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В СТЕЙТАХ І МІСТАХ ТА ЧИСЛЕННІ ІМПРЕЗИ В УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ АМЕРИКИ ВІДЗНАЧАТЬ РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

Лерд: допомога Ляосові й Камбоджі літаками згідна з доктриною Ніксона

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд признав на своїй пресовій конференції у Пентагоні в минулу середу 20 січня ц. р., що американські бомбовики та гелікоптери активно підтримують воєнні дії на протикомуністичних фронтах у Ляосі та Камбоджі, але твердив, що це ні трохи не перечить проголошеній в грудні 1969 року так званій доктрині Ніксона, яка заповіла, що ЗСА не підтримуватимуть загрожених далекосхідніх країн своїми наземними військами. Комуністичні офензивні дії однаково в Ляосі, як в Камбоджі, загрожують безпеці американських військ у Південному В'єтнамі і можуть перешкодити, чи сповільнити процес відкликування відтіль американських військ. Тому — заявив Лерд — така акція американського летунства в Ляосі й Камбоджі безпосередньо пов'язана з рішенням Уряду відкликати з Південного В'єтнаму свої наземні війська. На запит журналіста, чи ЗСА вишлють свої війська до Камбоджі, якщо тамошньому урядові генерала Лона Ноля загрозив би упадок внаслідку комуністичної перемоги — секретар Лерд відповів „ні", але водночас висловив переконання, що такої небезпеки нема і не буде, бо державна армія Камбоджі щораз сильніша, а весь нарід Камбоджі з'єднаний на фронті проти комуністів. Прем'єр Камбоджі Лон Ноль перевів два дні в Сайгоні на нарадах з верхівкою Південного В'єтнаму про дальшу тісну співпрацю тих двох держав.

Амбасадор Фінляндії — кандидат на генерального секретаря ОН

Об'єднані Нації. — Фінляндія проголосила кандидатуру свого амбасадора в в Об'єднаних Націях Макса Якобзена на генерального секретаря ОН. Теперішній генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант, бурмісць, кінчає свою вже другу 5-тирічну каденцію з кінцем цього року і вже давно заповів, що він далі не хоче перебувати на цьому пості, Кандидатуру Якобзена підтримують всі скандинавські держави — Швеція, Норвегія і Данія, а також Ісляндія. Фінський президент Урго Кекконен старався за кулісами за підтримку кандидатури Якобзена Совєтським Союзом. Але поруч із ним існують також інші поважні кандидати, як ось, наприклад, австрійський амбасадор Курт Вальдгайм, якого називають як потенціяльного майбутнього президента Австрії, — високий комісар для справ втікачів князь Садруддін Аґа Хан і інші, отже вибір Макса Якобзена ще не є запевнений. Макс Якобзен має 43 роки. Як голова Комісії Об'єднаних Націй для справи палестинських втікачів він дав себе пізнати, як знавець близькосхідніх відносин і людина об'єктивна та зискав собі симпатії арабських держав. Як рішучий противник колоніялізму має за собою азійсько-африканські держави. На всякий випадок — найближча, 26-та з черги, сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка зійдеться у вересні цього року, матиме дві найважливіші справи до полагодження: вибір нового генерального секретаря ОН та прийняття до свого складу комуністичного Китаю, що — мабуть — матиме вже за собою потрібну скількість голосів.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВИДАВ РОЗПОРЯДЖЕННЯ припинити дальшу будову каналу через Фльоридський півострів, бо його прокладення дуже пошкодило б оточенню, особливо залишкам рослинного і тваринного світу. На будову того каналу для барж було витрачено до 50 мільйонів долярів федеральної допомоги, а увесь канал довжиною в 107 миль коштував би 180 мільйонів долярів. Захисники природи масово відгукнулись на таке рішення Президента схвальними листами й телеграмами.

ПІД ЧАС ІНАВҐУРАЦІЙНОЇ ЦЕРЕМОНІЇ В КОЛУМБІЇ новий губернатор стейту Каролайна Джон Вест сказав, що він зробить все можливе для поборювання „будь - яких проявів дискримінації" в тому стейті. Губернатор Вест сказав, що чорне населення має такі ж самі права й обов'язки, як і біле населення.

ДО САЙҐОНУ ПРИБУВ уперше прем'єр Камбоджі Лон Ноль з офіційними й діловими відвідинами. Його зустріли на летовищі прем'єр Південного В'єтнаму Тран Тієн Хієм, міністер закордонних справ Тран Ван Лям і американський амбасадор Елсворт Банкер. Доля режиму Лона Ноля залежить цілком від економічної та військової допомоги збоку Південного В'єтнаму та Америки. Саме тепер на території Камбоджі південно - в'єтнамські війська борються разом із камбоджійськими за очищення від ворога шляху до морського порту, а американські літаки безперервно бомбардують ворожі позиції. У Південному В'єтнамі та в ЗСА переводиться швидким темпом вишкіл старшин і підстаршин Камбоджі.

ПОЛЬСЬКІ ГАЗЕТИ В ҐДАНСЬКУ І ЩЕЦІНІ ОПРИЛЮДНИЛИ списки осіб, які згинули під час грудневих заворушень у тих двох містах. Названо 28 осіб, убитих поліцією і військом у Ґданську, і 16 у Щеціні, але загально вважають, що жертви були вищі. У Варшаві відбулася конференція партійних провідників з прибулими із прибалтійських міст делеґатами портових робітників. Приявним був також міністер для справ транспорту і кораблебудівництва Єржи Шопа. Перший секретар польської компартії, Едвард Ґерек, наполягав на тій конференції, що передумовою успіху робітничих скарг і вимог є привернення „взаємного довір'я між партією та робітничою клясою".

СОВЄТИ ЗАБОРОНИЛИ видатному віолончелістові Мстиславові Ростроповичу виїхати до Парижу, де був заповіджений його концерт на 28 січня ц. р. Совєтські власті мстяться на музиці Ростроповича за його приязнь з нобелівським лавреатом Александром Солженіциним. Солженіцин живе в домі Ростроповича за Москвою.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки та його Відділи перевели всебічну підготовку для відзначення в цьому році 53-их роковин проголошення самостійности Української Народної Республіки та 52-х роковин соборности Української Держави. 22-го січня, це радісне Свято для всіх українців і тому всі його відзначають урочисто. В наміренні українського народу і його волі в багатьох церквах служать Благодарні Богослужби, а в Конґресі ЗСА, після проведення молитви, конґресмени і сенатори виголосять промови в обороні поневоленої большевиками України.

У цьому році молитву в Палаті Репрезентантів в дні 28-го січня відчитає єпископ Української Православної Церкви в ЗСА Владика Марко.

Святкування річниць Самостійности і Соборности України відбудуться в кінці цього тижня в наступних, зголошених до четверга 21 січня, місцевостях:

Ню Йорк, Н. Й.

Заходами Об'єднаних Американсько - Українських Організацій, Метрополітальний Відділ УККА, свято Самостійности України відбудеться в неділю 24 січня о 4-ій по полудні, в „Фешен Інституті" при 24-ій вулиці. Головну промову виголосить проф. Константин Савчук з Коледжу св. Петра в Джерзі Сіті. У мистецькій частині: хор „Прометей" з Філядельфії, під диригуванням М. Длябоги, мистецький монтаж у виконанні молоді під керівництвом п-і Лідії Крушельницької, рецитуватиме студентка Наталка Чума. Свято відкриє голова Об'єднаного Комітету адв. Р. Гуглевич, а Проклямації до Дня Державности України, видані губернатором Н. Рокефеллором і посадником Ню Йорку Дж. Ліндзі, відчитає адв. М. Пізняк. У

Філядельфія, Па.

Новообраний губернатор Пенсильвенії Мілтон Г. Шепп прийме делеґацію Відділу Українського Конґресового Комітету з Філядельфії в столиці Пенсильвенії Гаррисбурґу і підпише відповідну Проклямацію, проголошуючи День 22-го Січня „Днем Української Незалежности". Делеґація буде прийнята в п'ятницю, 22-го січня. Рівно ж посадник Філядельфії Джеймс Дж. Тейт підпише відповідну Проклямацію.

Відзначування Січневих Роковин відбудеться в неділю, 31-го січня, в залі Бенджамін Френклін Гайскул при вулицях Броад і Ґрін. Початок — година 5-та по полудні. В програму війдуть, крім Проклямацій, такі точки: Святочна промова, яку виголосить д-р Михайло Кушнір, а в мистецькій частині буде відтворена інсценізація „Золотий Ювілей" у виконанні молодечих організацій СУМА, Пласт, ОДУМ. Виступить зі сольом бандурист Роман Левицький.

Бостон, Масс.

22 січня 1971 року „Український День Незалежности" в стейті Массачусетс і місті Бостоні, згідно з проклямаціями губернатора Френціса В. Сарджента і мейора Кевіна Г. Вайта. В цей день, 22 січня, український національний прапор знову повіватиме перед Сіти Голл в Бостоні. Коротка церемонія з нагоди піднесення прапору розпічнеться в 12-ій годині вполудне. Програма включає: відспівання національних гимнів, молитву, відчитання проклямації, виступи представників Ради і Управи міста Бостону і коротке слово про значіння 22 січня.

В неділю, 24-го січня, Академія, яка розпічнеться в годині 4-ій по полудні в залі Української Православної Громади св. Андрія при 24 Орчард Гілл Роуд, Джемейка Плейн. Доповідь виголосить Любомир Гайда, докторант Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті. В мистецькій програмі беруть участь мистецькі сили міста Бостону.

Лос Анджелес, Каліф.

Міська Рада Лос Анджелесу на пропозицію посадника міста Сема Йорті розіслала гарно видані запрошення українцям, чужоземним дипломатам та видатним громадянам Лос Анджелесу — на святкування Дня Української Державности в суботу 23 січня, о 11-ій г. перед міською управою, замаяною українським прапором. В маніфестації візьмуть участь всі українські організації, виступатиме хор „Кобзар" під диригуванням В. Божика, промову виголосить адв. Орлин, оркестра гратиме національні гимни. У неділю 24 січня в залі УКО відбудеться о год. 5-ій по полудні Свято Державности і соборности України, з мистецькою програмою.

Чикаґо, Іллиной

Академія для відзначення Актів 22 Січня з 1918 і 1919 років відбудеться у неділю 24 січня о 5-ій по полудні, в авдиторії школи Шопена, заходами Комітету і Відділу УККА в Чикаґо. Над Сіті Голлом повіватиме 22 січня український національний прапор. Посадник Чикаґа Ричард І. Дейлі вже проголосив „Український День" в тому місті-велетні, закликаючи у зверненні все населення міста взяти участь у відзначуванні роковин проголошення Самостійности України, „тому, що свободолюбний народ України ніколи не визнав домінації совєтської Росії і всіма можливими засобами боровся проти поневолення та продовжує свої змагання за Незалежність".

Дітройт, Міч.

Заходами Відділів УККА відбудеться Свято Державности України в неділю 24 січня о г. 3.30 по полудні, в залі „Фіцджералд гайскул" при Раєн Роуд у Воррені. Доповідь виголосить д-р Богдан Футей з Клівленду. На святі промовлятиме також сенатор Роберт Ґриффин. У мистецькій частині виступатиме хор „Трембіта" під диригуванням д-ра Б. Кушніра, мистецьке слово — п-ні Лада Прокоп. Заповіджено приїзд українців також із околиць на це свято.

Клівленд, Ог.

Святочна Січнева Академія відбудеться заходами Відділу УККА в неділю 24 січня, о год. 4-ій по полудні, в авдиторії „Чарлз Муні гайскул" при Монтклер евню. Святкове слово виголосить проф. Ярема Раковський, а в мистецькій частині виступатиме хор „Дніпро" під диригуванням проф. Є. Садовського, деклямуватиме актор В. Кавка та відповідну Січневу інсценізацію виконає українська молодь — студенти Клівлендського Стейтового Університету.

(Закінчення на стор. 4-ій)

В ДЕНЬ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ МИКОЛИ ЛІВИЦЬКОГО ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ

Від імені Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі, а зокрема від імені екзильного Уряду УНР, я хочу привітати всіх українських громадян і громадянок зі Святом нашої Державности 22 січня, зі Святом Самостійности і Соборности. Особливо я вітаю тих наших земляків і землячок, які перебувають далеко від нас, в умовах режиму російсько-совєтської окупації, і не мають спроможности ані відзначувати цього великого нашого національно-державного Свята, ані взагалі свобідно висловлювати свої погляди, проте — ми певні в цьому! — носять у своїх серцях гарячу любов до своєї поневоленої Батьківщини й ідею визволення Українського Народу.

В день Свята Державности ми звикли пригадувати собі добу відродження Українського Народу, добу Української Визвольної Боротьби. Ми пригадуємо, як по лютневій революції 1917 року постав у Києві революційний український парлямент — Українська Центральна Рада, в якій провідну ролю відогравали такі визначні українські діячі, як проф. Михайло Грушевський, Симон Петлюра, Володимир Винниченко й багато інших. Пригадуємо, як Центральна Рада своїм IV-им Універсалом з 22 січня 1918 року проголосила ці невмирущі слова: „Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу". Як рік пізніше другий з черги український парлямент, Трудовий Конґрес, підтвердив IV-ий Універсал і як 22 січня 1919 року було проголошено злуку, соборність українських земель, що урочисто стверджено словами Універсалу Директорії УНР: „Віднині є єдина незалежна Українська Народна Республіка".

Пригадуємо далі, як на молоду українську державу пішли війною вороги: большевицька Москва, колишні царські, реакційні генерали Денікін, Вранґель, та інші й деякі наші західні сусіди. Як по трилітній героїчній війні наша Армія не могла встоятися проти переважаючих ворожих сил і мусіла, разом із законним Урядом Української Народної Республіки на чолі з Головним Отаманом Симоном Петлюрою, піти на чужину, щоб звідціля цей уряд — іншими методами й засобами — міг провадити боротьбу за визволення України з-під ворожої окупації.

Пригадуємо, як у накинутій силою московсько-большевицьких багнетів УРСР, Українській Радянській Соціялістичній Республіці, що її в 1923 році так само силою втілено до Союзу Совєтських Соціялістичних Республік, СССР, — як у цій нібито, за словами совєтської пропаганди, „суверенній українській державі" винищено і заслано до концтаборів Сибіру мільйони українського населення, як винищено українську інтеліґенцію, цвіт українського селянства і робітництва, як шалів терор під час примусової колективізації, штучного голоду або т. зв. „єжовщини". Як, врешті, на території України відбувалася жахлива друга світова війна, коли дві хижацькі потуги — гітлерівська Німеччина й комуністична Москва — змагалися за те, кому мати в своїй колоніяльній залежності багаті українські землі.

Оце ці події та історичні факти — радісні й прекрасні початків нашого новітнього відродження, героїчні і повні самопосвяти доби Визвольної Боротьби або сумні і жахливі часів ворожих окупацій—що проходять нам на гадку, коли ми відзначуємо день Української Державности. Та в цей день ми мусимо думати також про сучасне і про майбутнє українського народу — про те, як нам далі провадити нашу національно - визвольну політику.

Насамперед — хто ми такі і чого ми вважаємо за свій невідкличний обов'язок діяти, провадити нашу національно-визвольну акцію? Державний Центр Української Народної Республіки, від імені якого я до Вас звертаюся, складається з таких органів: Президент і віце-президент УНРеспубліки в екзилі, Українська Національна Рада з її Президією, як наш екзильний передпарлямент, і Виконавчий Орган УНРади, тобто екзильний Уряд УНР. Ми являємо собою спадкоємців — якщо не фізичних, то духових — українських парляментів і українських урядів, які за короткий період свого вільного існування на території Української Народної Республіки справляли владу в Україні й боролися проти її ворогів. Ми продовжуємо діло того Уряду УНР, який мав законні повновласті від українського народу через його вільні парляменти і який, аж до трагічної його смерти 1926 року в Парижі, очолював Головний Отаман Симон Петлюра. Ми вважаємо, що повновласті цього леґального українського уряду не ви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

22 січня відбудеться демонстрація в Ню Йорку в обороні Валентина Мороза

Ню Йорк. — Як уже інформовано, 22-го січня, в 53-тю річницю проголошення незалежности Української Держави, українські студенти та молодь Східного побережжя ЗСА з'їдуться разом, щоб спільно задемонструвати єдність з українським народом на Рідних Землях. О год. 7--ій вечора, зібравшись перед Об'єднаними Націями в Ню Йорку, демонстранти вирушать маршем до будинку совєтської місії. Братимуть участь студенти і молодь міст: Ню Йорк, Нюарк, Йонкерс, Філядельфії й околиць. Побажана участь старших громадян. Автобус на демонстрацію з Філядельфії вирушить з-під Дому Української Молоді точно о год. 4-ій по пол. у п'ятницю 22-го січня. Бажаючі громадяни та організації можуть посилати пожертви на ТУСМ для покриття видатків на адресу: P.O. Box 141, Riverton N.J. 08077.

У Чикаґо українські студенти і молодь Західного побережжя будуть демонструвати в обороні молодого українського історика Валентина Мороза дня 30-го січня 1971 року.

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА МАЄ НОВИХ МЕЦЕНАТІВ

Ню Йорк. — Точно три роки тому, 22-го січня 1968 року, у 50-річчя проголошення в Києві суверенної, ні від кого незалежної і народоправної Української Народної Республіки, в Гарвардському Університеті в Кембридж прийшло до обміну документами між властями того університету і Екзекутивою Фонду Катедри Українознавства в справі встановлення в Гарварді першої катедри українських студій коштом фундації на суму $600,000.00 та з порозумінням про встановлення за фундацію в такій самій висоті двох дальших катедр й Інституту Українських Студій. Першу катедру вже встановлено і вона справді платить найбільшу дивіденду від інвестованих фондів, бо дивіденду поширення і закріплення української Правди. Тепер ведеться інтенсивна кампанія збірки фондів на встановлення вже другої з черги катедри українських студій в тому престижевому університеті.

Проголошений в жовтні 1970 року Заклик Фонду Катедр Українознавства в цій справі викликав значне зацікавлення і жертвенність серед українців в цій країні. Впливають щедрі грошові пожертви. Кожну з них віднотовується, а повний список жертводавців проголоситься в окремій Пропам'ятній Книзі ФКУ. Збільшується також число меценатів ФКУ, тобто таких жертводавців, що зложили пожертви у висоті тисяча або більше долярів.

В 195-ому числі „Свободи" за 1970 р. проголошено список меценатів ФКУ, в якому подано 118 прізвищ. До того почесного списка треба тепер додати ще декілька нових прізвищ, між ними:

Катерина і Микола Сенчишаки своєю тисячадоляровою пожертвою започаткували поновлення збіркової кампанії ФКУ в Чикаґо. Пан Сенчишак є власником рідкісного підприємства: ім-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Український прапор повіває над Едмонтоном

Едмонтон. — Посадник великого канадійського міста Едмонтону Айвор Дент повідомив, що в день 22 січня він сам особисто піднесе український синьо-жовтий прапор над ратушею міста, щоб так символічно відзначити 53-тю річницю проголошення Незалежної Української Держави та виявити увагу до змагань українського народу до волі. Український прапор передала йому з цією метою делеґація від Комітету Українців Канади, під час концерту 17-го січня в Ювілейній Авдиторії. В Едмонтоні буде проголошений „Український День" та відбудеться громадське свято. Місцевий тижневик „Українські Вісті" з 7-го січня інформував, що „святкування річниці української державности будуть започатковані проголошенням Українського Дня, дата ще не встановлена". Церемонію піднесення українського прапора над будинком міської управи 22 січня мали передавати через телевізію.

В Палаті Репрезентантів зреформовано систему сеніорату

Вашингтон. — Після довгих років проєктування, пропозицій і дебат демократичні і республіканські члени Палати Репрезентантів погодилися зревідувати і змінити обов'язуючу досі систему сеніорату. Згідно з цією системою, члени Палати доходили до вищих становищ у керівництві Палати та у проводах наявної більшости і меншости тільки з віком, відповідно до того, скільки каденцій і років вони були конґресменами. На голів комісій були обирані ті, які мали за собою найбільше років праці в Палаті. В майбутньому найменування кандидатів на голів комісій будуть затверджувати партійні кокуси. Вирішено провести реформу системи сеніорату на кокусах конґресменів обох партій — демократичної і республіканської — які відбулися відокремлено в середу 20 січня, напередодні започаткування нового 92-ого Конґресу, перші засідання якого відбулися в четвер 21 січня. На демократичному кокусі його учасники погодилися уповажнити провідника демократичної більшости Гейла Боґґса призначувати речника (віпа) цієї ж більшости, як також інших членів демократичного керівництва. Система сеніорату обов'язувала протягом останніх 60 років: на головні становища в комісіях були призначувані тільки найстарші віком конґресмени. В останньому 91-ому Конґресі десять із усіх двадцять й однієї постійних комісій очолювали конґресмени віком від 70 до 84 років.

Державний департамент ЗСА дозволив засудженому совєтському шпигунові відвідати хворого батька в СССР

Вашингтон. — Державний департамент ЗСА подав до відома, що він погодився на виїзд до Совєтського Союзу засудженого в 1964-ому році за шпигунство на 20 років ув'язнення Ігоря А. Іванова, совєтського дипломатичного „шофера". Ігор А. Іванов був арештований в 1963 році і засуджений в 1964 р. за шпигунство в користь СССР разом з Іваном Бутенком та одним американцем, який за свою участь в цій афері дістав 30 років тюрми. Хоч і засуджений, Іванов був звільнений за кавцією в сумі 100 000 долярів і перебував востаннє в апартаментах совєтської місії до ОН в Глен Кові, Н.Й. Тепер, на спеціяльне прохання совєтського уряду, державний департамент ЗСА дозволив „з гуманітарних оглядів", на виїзд Іванова до Совєтського Союзу, щоб він міг відвідати там хворого батька. Совєтський амбасадор до ЗСА Анатолій Добринін заґарантував листом до державного департаменту, що Іванов вернеться до ЗСА на кожний виклик американського суду. Таку ж заяву підписав і сам Іванов. Державний департамент не вимагав у зв'язку з цим також тимчасового звільнення будь-кого з американців, які були засуджені в СССР і перебувають в совєтському ув'язненні.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Актуальний ідеал

53 роки минули з того часу, як у золотоверхому Києві проголошено величні слова: „Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою українського народу". Але 21 листопада цього року сповниться 50 років з того трагічного дня, коли перестала існувати регулярна Українська Армія УНР і закріпилася на землі українській ворожа окупація. Отож тріюмфальне ствердження Четвертого Універсалу Української Центральної Ради з 22 січня 1918 „Здійснилася давня мрія Твоїх батьків, борців за волю і право робочого люду" — було короткотривале.

Не здійснилася ще ця мрія українського народу, проте вона не стала анахронічною. Відстань часу ні трохи не позбавила блиску й актуальности ідеї суверенної, ні від кого незалежної української держави. Бо не існує можливости повного національно - політичного, культурного й господарського розвитку без рідної, дійсно незалежної держави, і тому боротьба за неї мусить продовжуватись, поки вона — втрачена у програній війні проти північного агресора — буде знову здобута. Ідеал волі ніколи не може бути перестарілим. І ніщо та ніколи того ідеалу не може заступити, бо воля — найбільше добро кожної людини і кожного народу.

Теперішня дійсність в Україні така, що немає там справжньої волі ні в одній ділянці. Існує плянова й з залізною послідовністю ведена русифікаторська політика панівного режиму, здійснювана настановленим з Москви партійно - адміністраційним апаратом та запроданцями - яничарами й пристосуванцями. Існує моральний натиск не вживати української мови навіть в публічних місцях. Все друковане слово й усі ділянки культури запряжено до воза пропаганди для добра компартії й імперії. Вимазано з підручників історії дату 22 січня 1918 року, а говорення про право України на ні від кого незалежну, вільну суверенну державу рівнозначне з „державною зрадою". Відновлено у практиці валуєвське „не било, нет і не будет".

Місію плекання ідеалу волі та місію зберігання заповіту 4-го Універсалу, як актуальної політичної програми, перейняла вільна українська громада у діяспорі. І вона вірить у тугість і життєздатність українського народу, який зведе нанівець плян „злиття націй" і в слушний час піднесе знову стяг волі.

Подвійний обов'язок

У попередньому виданні „Свободи" надруковано на першій сторінці заклик Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу із загальним оглядом його активности і досягнень в минулому році та із закликом, щоб у цьому новому році знову збільшити організаційні ряди цієї установи, бо це є першою і головною передумовою скріплення нашого українського ідейного, людського і господарського потенціялу для дальшого розгортання всебічної активности.

В огляді минулорічного розвитку і активности є кілька головних справ, що заслуговують на окрему увагу.

Організаційними рямцями УНСоюзу в тому році охоплено 5,252 нові члени, що забезпечилися на понад десять мільйонів долярів, в додатку до тих 89,000 членів, що вже були забезпечені в УНСоюзі на майже 130 мільйонів долярів.

На окрему увагу заслуговує факт, який у нас часто переочується і який потверджує, що забезпечення в УНСоюзі є справді на життя, а не на смерть. Найбільшу бо суму, майже два з чвертю мільйони долярів виплатив УНСоюз в тому році живим своїм членам титулом дозрілих чи згрошевлених грамот, дивіденд та позичок, не включаючи в це допомог, дотацій, гіпотечних позичок тощо. В порівнянні з цим спадкоємцям померлих членів виплачено не повних 700,000 долярів. Висновок ясний: із забезпечення в УНСоюзі користають самі забезпечені в далеко більшій мірі, ніж їх спадкоємці.

До цих майже трьох мільйонів долярів, які виплачено в 1970-му році членам або їх спадкоємцям і про які згадано в Заклику, можна б і треба ще додати чверть мільйона долярів, що їх коштувало видання двох томів Англомовної Енциклопедії Українознавства, десятки й сотні тисяч долярів на публікацію періодичних та книжкових видань УНСоюзу українською й англійською мовами, тисячі долярів, виплачених на стипендії, та дальші десятки тисяч долярів на інші добрі цілі й потреби. А вже ніякими цифрами не можна зміряти тієї величезної вартости, що їх має зорганізована в УНСоюзі справжня Українська Могутність, „Юкреніен Павер" — як кажуть американці, для обстоювання української справи і правди, для змагання за наше, українське „місце під сонцем" в Америці і Канаді та нашого народу на рідній і все ще не своїй землі.

Це тільки дещо з того „більше", що його дає УНС при часто дешевших вкладках за забезпечення та не меншій професійній обслузі, що їх дають чужі комерційні забезпеченеві установи.

Уже ця найкоротша характеристика настанови і праці УНСоюзу більше ніж оправдує твердження Головного Екзекутивного Комітету про „подвійний обов'язок" кожного українця в Америці і Канаді включитися в організаційні рямці цієї найбільшої української установи у вільному світі, себто обов'язок супроти себе самого і своєї родини, обов'язок супроти своєї громади і народу.

Справу цього подвійного обов'язку треба з усією рішучістю підкреслити і наголосити, бо серед наших громадян частинно прийнялося цілком фальшиве поняття якоїсь „ласки" для УНСоюзу від того, хто вступає в його члени. Яку „ласку" вчинив для УНСоюзу — щоб згадати тільки для прикладу — той член, що забезпечився на десять тисяч долярів, заплатив не повних сто долярів вкладки і згинув у нещасливому випадку, а його дружина і сироти дістали повних двадцять тисяч долярів посмертного, бо він мав подвійне забезпечення. Він зробив справжню ласку, але для своєї родини, як зробили ласку самі для себе ті члени, що їм — як уже так хтось хоче сказати, — УНСоюз виплатив в одному тільки минулому році два і чверть мільйони долярів за дозрілі і згрошевлені грамоти та титулом дивіденди.

Усе це потверджує, що забезпечення в УНСоюзі не є жадною ласкою для УНСоюзу, але є таки справді подвійним обов'язком супроти себе самого, своєї родини і своєї громади та народу.

Роман Рахманний

ЧОМУ 22-ИЙ СІЧНЯ?

Щороку, наприкінці січня, вільні українці урочисто відзначають роковини проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради. Цим законним актом з 22 січня 1918 року перший український парлямент проголосив Українську Народну Республіку незалежною суверенною державою.

Поскільки ми живемо поза межами України, нам не раз доводиться чути запитання: — Чому святкуємо роковини давньої події в Україні, якщо ми є громадянами інших держав — натуралізованими або з народження? Чому заохочуємо тутешню молодь зберігати цю традицію?

Відповідь на це питання така: — Правильно робимо, коли самі відзначаємо роковини 22 січня і коли до участи в цих заходах притягаємо молодих людей. Бо це не лише формальна церемонія, але живучий фактор у житті кожної української людини, яка хоче жити гідно.

Поперше, день української державности є нині єдиною плятформою, на якій можуть стати всі українці — і могли б навіть ті комуністи, які ще зберегли краплю почуття української гідности й особистої чести. Буває, що люди, які цілий рік не зустрічаються зі своїми знайомими або ворогують з ними з партійних чи релігійних мотивів, мають єдину нагоду 22 січня побачитись, пригадати одне одному, що ачей усі ми — сини і дочки єдиної української нації. Таким чином, 22-ий січня є тим фактором, що пов'язує нас усіх в одну велику українську національну родину.

Подруге, якщо б не було такої історичної події, як проголошення незалежности України 22 січня 1918 року, тоді всі ми разом і кожен зокрема не мали б політичної ідентичности. Щоправда, є в нас прекрасна українська мова, є чудові пісні й танці, є своєрідні страви й одяг; маємо велику літературу, розвинуту науку і мільйони українських технологів. Але цього всього мало, щоб мати право зватися нацією так, як звуться американці, англійці, французи, німці, росіяни, ізраїльтяни й інші. Ще треба свідомої політичної декларації — треба заяви про своє прагнення правити собою на своїй землі. Хто такої заяви не зробив, хто не підтримав її власною боротьбою, той не заслуговує на звання нації і ніколи не буде визнаний сусідами — близькими й далекими.

Наші предки 53 роки тому зробили це: в листопаді 1917 року вони утворили Українську Народну Республіку, як свій домініон, а 22 січня 1918 року проголосили її незалежною державою. Ми шануємо їхнє рішення і їхній здобуток, бо їм доводилося це робити в тяжких умовах першої світової війни та всеросійської революції. Вони розпочинали буквально з нічого та ще в боротьбі проти російського агресора та інших ворогів.

Це досягнення наших предків дозволяє нам, їхнім нащадкам у Канаді, ЗСА та в інших країнах світу, зватися гідними синами й дочками української нації — державного українського народу. Без Акту 22 січня 1918 року ми були б лише скитальцями, приймаками на чужій землі, кольоритною етнічною групою, а то й мертвими душами звичайних собі хлібоз'їдачів. А так ми сміливо дивимося у вічі нашим співгромадянам, бо виводимо наш рід з такої гідної нації, як їхні корінні національності.

Ба, що більше: Акт 22 січня дозволяє нам навіть на почуття скромної гордости. В чому саме? Українська держава 1918 року була прогресивнішою за інші країни в тому часі. Четвертий Універсал встановлював „справедливе суспільство" для всіх громадян Української Народної Республіки. Трудові маси населення України мали бути повноцінними господарями — співвласниками всіх матеріяльних і духових дібр країни. Політичний лад нашої республіки був ідеально д е м ократичний. Кару смерти скасовано на півстоліття раніше, ніж, наприклад, у Канаді. Національні меншості мали забезпечене право на культурну автономію: Українська Народна Республіка перша встановила в себе принцип багатомовности і культурного плюралізму.

Якщо нашим предкам не пощастило все це здійснити і розвинути, то лише тому, що московська агресія і реакціонери Заходу перешкодили цьому. Але наші предки створили чесну спадщину і нам передали її на зберігання. Тож цінімо та зберігаймо її, бо вона визначає нашу політичну ідентичність.

Харківський інженер винайшов новий ровер

Важко уявити, що ще можна щось винайти, щоб ровер-велосипед, на двох колесах і з кермою, був чимось дійсно новим. Винахід нового ровера належить харківському інженерові, старшому науковому співробітникові Харківського Університету Л. Дубову. Головний конструктор велозаводу в Харкові інж. В. Майборода, після ознайомлення з винаходом і його випробуванням, зробив висновок, що „такий велосипед безумовно потрібний". Новість полягає в тому, що ровер можна порушувати не тільки ногами, а й руками, коли ноги на приступках спокійно відпочивають. До керми нового ровера додана ланцюгова трансмісія, яку роверист порушує рукою. Новий ровер має обос ведучих коліс, кілька швидкостей, легко котиться битими шляхами, виїхав навіть на кримську гору Ай-Петрі. Московські „Ізвестія" з 14 січня ц. р. подали, що новий ровер „легко долає важку, порізану місцевість", себто котиться й на бездоріжжі.

Панас Феденко

ДУМКИ НА РІК 1971

(3)

Це прямування освіченої верстви українського народу „порівнятися з панами" (поляками чи мадярами) в Західній Україні т в о р ило ґрунт для так званого москвофільства — культурного й політичного: „Л і т ература пишеться для господинов", — твердили москвофільські провідники і, погорджуючи рідною мовою, писали церковно - слов'янсько - українсько - російською мішаниною („язичієм").

В Україні під російським режимом помосковлення освіченої частини суспільства вже на початку XIX віку пішло було так далеко, що перший автор української граматики Павловський писав про українську мову як „зникаючу говірку".

Однак, в той час повіяло свіже повітря з Західньої Европи. Велика Французька Революція скасувала панщину і політичну нерівність у різних країнах, проголосила „права людини й громадянина". Друга течія — романтизм — з його пошаною до народної мови, звичаїв, історії, традиції — дав почин до широнародної літератури, що описувала життя простолюддя. К о тляревський, Квітка і їхні наслідувачі заглянули „в убогу хату сироти", як писав Шевченко.

Правда, також в українських романтиків і навіть у Шевченка бували деколи сумніви щодо можливости національного відродження України. „Мій народ умирає", — писав один. Шевченко словами гніву таврував земляків, що були „нянькавами, дядьками отечества чужого" (Росії). Вони знали „всі мови слов'янського люду, тільки своєї — дасть Біг". Бачивши цей процес, Шевченко в розпачі писав про Україну: „Чи варт вона вогню святого?"

Культурна творчість одиниць (їх можна назвати чеським словом „будителі") не дала завмерти українській національній свідомості. Коли читати журнал „Основа", що виходив з участю „реґабілітованих" членів Братства Кирила і Методія в Петербурзі (1861-62), то можна бачити, як у різних закутках України були взялися українські інтеліґенти до культурно - громадської праці. Плянували видавати книжки „для народу", хотіли засновувати українські школи. Шевченко написав свій „Буквар". Його приятель, полковник російської армії Андрій Красовський (1822-1868), що служив у війську в Прибалтиці, покинув службу і поїхав до Києва, щоб стати учителем. Він чув, що в Україні будуть українські школи. Розчарований надіями на українську школу, Красовський у 1862 р. почав готувати солдатів у Житомирі до повстання. Був арештований, засуджений на каторгу в Сибіру, де й загинув.

Польське повстання 1863 року використали російські шовіністи проти українського національного відродження. „Малоросійського язика не було, немає і бути не може", — проголосив міністер Валуєв. При тім він згадав, що це думка багатьох малоросіян. Значить, були порадники - „земляки"..

Заборона українства ще дужче була загострена царським указом р. 1876. Українську мову й культуру засуджено на смерть „розчерком пера". Темна ніч покрила українську землю. Бачивши цю загрозу, освічені, свідомі національно українці поглядали з надією на Галичину, де конституція давала можливість (т е о ретичну) розвивати українську культуру. Але польська шляхетська верства, що верховодила в Галичині, вважала її за частину Польщі і сприяла москвофілам, хоч відомо було, що москвофільство мало фінансову допомогу від російського уряду.

Але не вдалося цій спілці польських і російських шовіністів задушити український рух. Мали ми протягом XIX і XX віків великі національні втрати на користь російську й польську, але іскра свідомости національної і культурної творчости не згасла. Навіть були факти, які можна назвати „суспільним чудом".

До українства приставали люди високої кваліфікації не тільки з нашої породи: до українського руху прилучалися також особи, народжені на Україні, походження неукраїнського або з таких родин, що давно вросли в культурну сферу польську або російську. Ось імена: Володимир Антонович, син мадяра Джидая, відомий історик; Борис Познанський, Тадей Рильський, Кость Михальчук, Иосип Юркевич — це так звані „хлопомани", що прийшли до українства, покинувши польський табір. Далі: Микола Зібер (швайцарського роду, професор Київського у н іверситету), Сергій Подолинський — обидва приятелі і співробітники М. Драгоманова в Києві і на еміґрації від 1876 року. Мих. Туган - Барановський — економіст татарського роду, член уряду УНР; Павло Зайцев, російського роду, видатний дослідник української літератури; Ольґерд Бочковський — соціолог (батько поляк, мати литвинка); Иосип Гермайзе — український історик жидівського роду; Грицько Кернеренко (Кернер), український поет жидівського походження.

Що привело цих людей до українства в темну ніч царського деспотизму, коли вони через участь в українському русі не могли здобути ніяких вигід, зате наражалися на всякого роду неприємності, перешкоди й переслідування?

Між двома світовими війнами була поширена в частині української преси в Галичині та на еміґрації пропаґанда проти „ідей XIX віку". XIX вік називали „віком упадку". Але якраз ті „декадентські ідеї" — демократія, людяність навернули до українства не тільки денаціоналізованих синів народу, але й визначних неукраїнців.

У цих людей з'являвся протест проти несправедливости, проти гноблення і визиску українського народу на користь сусідів, що вважали наш народ за „тягло в потягах їх бистроїздних" (І. Франко).

Мали ми великі національні втрати з свого „національного капіталу" на користь російську й польську. В 1915 р. я заходив у Петербурзі до професора університету Михайла Чубинського. То був син Павла Чубинського, автора гимну „Ще не вмерла Україна". Він розмовляв зі мною українською мовою і з іронією згадав про свою зустріч з галицькими москвофілами у Відні 1912 р. Один з них у розмові з Чубинським хвалився: „Я бил на обєді і єл печеноє качество". (Хотів сказати — „качку". Російське слово „качество" — якість). Але син Мих. Чубинського, з яким мене він познайомив, української мови не знав. На еміґрації в Сербії після революції професор Чубинський належав до російського табору.

„Расові українці", члени Державної Думи (російського парляменту) — Василь Шульгин, Анатолій Савенко, Володимир Родзянко та інші з трибуни виступали проти введення української мови в школах, коли російські ліберальні й соціялістичні депутати обороняли право українців на рідну школу (Мілюков, Скобелєв та інші).

((Закінчення буде

М. Л-а

ДЕКІЛЬКА ДУМОК З НАГОДИ СВЯТА 22-ГО СІЧНЯ

Суть цього національного нашого свята складається з двох понять: державности і соборности. Ці поняття пов'язуємо з історичними актами, що мали місце 22 січня 1918 і 22 січня 1919 року. Коли ж поняття державности й соборности потрактувати глибше і ширше, то мусимо вийти поза межі тількищо згаданих історичних дат, бо самостійність і соборність — це перманентні і завжди актуальні явища кожної живучої нації.

Процес змагання за самостійність і єдність нації не кінчиться з моментом їх осягнення. Збереження самостійности й єдности нації не менш важке й складне від формального їх здобуття. Про це дуже добре знаємо саме ми, українці, яким у боротьбі за самостійність „встоятись не було сили", яким після урочистого проголошення соборности в Києві 22 січня 1919 року фактично дуже важко було цю соборність стосувати в практичному житті.

Отож справа самостійности й соборности — це справа не тільки нашого минулого, але й майбутнього, і в такому аспекті слід відбувати святкування дня Державности й Соборности. Наша увага повинна зосереджуватися не тільки на тому, що ділялося вчора, але й на тому, що має статися завтра, а досвід минулого маємо використовувати у праці для майбутнього.

У відношенні до минулого ми часто керуємося сантиментом. Це додатнє явище але не достатнє. Крім сантименту потрібний ще й критичний розум, який проаналізував би докладно минуле і поробив висновки відносно майбутнього. Плянуючи працю для справи визволення нашої батьківщини, ми, еміґранти, мусимо мати на увазі, що основна сила нашого змагу за державність знаходиться в Україні, а еміґрація може бути лише допоміжним чинником.

Через відсутність незалежного зв'язку з Україною — ані еміґрація не має надто великого впливу на хід подій в Україні, ані вона — Україна не має належного впливу на життя еміґрації. Через відсутність прямого зв'язку з українським народом нам, еміґрантам, доводиться діяти самостійно на протимосковському фронті. Характер нашої боротьби не такий, як характер боротьби, що її провадить український народ на рідних землях. Не зважаючи на це, наш фронт не менше грізний для Москви від фронту в Україні.

Правда, ми не творимо великого фізичного потенціялу, але ми маємо можливості пропагандивно - д и пломатичної дії, чого не мають наші брати й сестри в Україні. І саме цього Москва дуже боїться, і саме тому вона кидає на протиеміґраційний фронт маси своїх аґентів, і саме тому по нашому боці спливає кров наших чільних діячів.

Наш фронт був би ще сильнішим, якби він був більш суцільним, якби у нас можна було нівелювати всі наші — дуже часто малоістотні — розходження, якби серед нас запанував дух справжньої соборности, соборности думки і дії.

СПІЛЬНИЙ РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИХ ЕКЗАРХІВ АРГЕНТИНИ І БРАЗИЛІЇ

Буенос Айрес (М. Д.) — Екзарх українців в Аргентині Преосвященний Андрій Сапеляк та Екзарх українців в Бразилії Преосвященний Иосиф Мартинець подали в українській пресі спільний Пастирський Лист до своїх вірних обох Дієцезій, в якому наводиться, що „цей наш спільний Пастирський Лист — це дальший вияв нашої братньої єдности і нашої колеґіяльної дії на південно-американському континенті". В продовженні Пастирського Листа сказано: „Перед нами, що живемо у вільному світі, стоять великі історичні завдання, а саме, щоб об'єднано станути за приверненя свободи Українській Католицькій Церкві на Рідних Землях та з пропозицією завершення цієї ж Церкви Патріярхальним Устроєм".

НАУКОВА СЕСІЯ КАНАДІЙСЬКОГО НТШ В ТОРОНТІ

(2)

Прелеґент зацитував уривки листа єпископа Холмського і Белзького Методія Терлецького з 14 червня 1644 р., лист оо. монахів Василіян як резидентів до Конґреґації в справі ремонту, протокол о. Верґілія Спади з 1656 р., листи і меморіял єпископа Холмського Суші, які доказують, що ввесь об'єднаний єпископат того часу боронив посілість і церкву св. св. Сергія і Вакха, як символ єдности з Римом для цілої Руської Церкви, в якій містилася Руська Колеґія для світського клиру, монастир ОО. Василіян і гостинниця для руських прочан до Риму. Настоятелі виконували не раз подвійні, а то й потрійні функції, як ґенерального прокуратора Руської Церкви в Римі, прокуратури ЧСВВ і ректора церкви св. св. Сергія і Вакха.

У підземеллях церкви, окрім митрополита Київського Р. Корсака, поховано багато достойників, між ними й тлінні останки патріярха Царгородського Г р и г о рія Маммаса Меліссона Страдопольоса. Підземелля, як також 400-літній архів не є ще повністю досліджені. Посілість і церкву св. св. Сергія і Вакха відкупив Блаженніший Верховний Архиєпископ кардинал Иосиф Сліпий від чужих власників.

Д-р Михайло Марунчак: „Данило Танячкевич та ідея патріярхату на світанку національного відродження".

Це дуже цікава розвідка про о. Данила Танячкевича, про якого в історії України немає згадки. А діяльність о. Д. Танячкевича заслуговує на відповідну оцінку за його заслуги для відродження свідомости українців в Галичині. Почавши від 1863 р., коли у Львові організувалась Студентська Громада, молодий Данило став до праці, навіяний кличами Т. Шевченка проти москвофільства. Співпрацював і дописував до українських народовецьких журналів: „Вечорниці", „Слово", „Нива", „Правда" і „Русалка". Був активним с п і в р обітником „Руського Сіону" та щоденника „Діло" під псевдом Грицько Будевола. В основному був публіцистом-ідеологом, який оформив мислення 60-их років минулого століття проти москвофільства під кличем Т. Шевченка „В своїй хаті своя правда і сила і воля".

Отець Д. Танячкевич заторкнув і насвітлив справу патріярхату для т. зв. австрійсько-руських дієцезій з усіми приналежними правами і привілеями, зокрема з правом скликання народного синоду для вибору патріярха і владик. В тодішній австрійській займанщині питання кардинальства чи патріярхату не було новим, тільки що о. Д. Танячкевич вже тоді мислив по-екуменічному. Він уважав, що наша унія не прив'язана ні до Берестя, ні до Риму, ні до гробу в. Иосафата і вимагав, щоб ми віру наших православних батьків і братів з вірою чорта не рівняли, щоб нас не чинили сліпими супроти наших глибоко людяних наук, які нам історія передала. Безперечно, в тих часах поставлення цих справ у максимальній площині, про які як наглі писав він у „Руськім Сіоні", ставить його як предтечу екуменізму, який щойно тепер дозріває.

Отець Д. Танячкевич, що міряв своїм універсальним умом народні проблеми, не нехтував потребами українського народу в освітній, господарській і політичній ділянках. Вибраний послом до віденського парляменту, він гідно заступав потреби своїх селян-виборців. Для поширення освіти серед свого народу став він одним із основників Матірного Товариства „Просвіта", яке вибрало його своїм почесним членом. Діяльність о. Д. Танячкевича вимагає глибшого дослідження, щоб поставити його на відповідному місці в історії відродження Галичини.

Наукова Сесія на пошану проф. д-ра Ярослава Пастернака

У неділю 29-го листопада 1970 року в залі Свято-Миколаївської школи Комісія наукової проблематики КНТШ влаштувала наукову сесію в першу річницю смерти проф. д-ра Я. Пастернака. Відкрив сесію голова КНТШ проф. д-р Євген Вертипорох, а вступне зворушливе слово сказала голова Комісії пані д-р Олександра Копач. Про життьовий шлях проф. д-ра Я. Пастернака говорив мґр Василь Верига, вказуючи на те що вибрав він археологію, щоб передусім дослідити історію українського народу в надрах землі, бо писаних пам'яток і літописів залишилося дуже мало з причин воєнних дій, що сповнювали нашу бурхливу історію.

Д-р Богдан Стебельський з'ясував вклад проф. д-ра Я. Пастернака в українську науку — 25 д р у к о в а н и х праць, в яких автор присвятив увагу переважно Княжій добі, також містам, як Галич, Перемишль, Ужгород і іншим на західньоукраїнських і закарпатських землях. У Канаді в 1961 році заходами окремого Видавничого комітету видано „Археологію України" проф. д-ра Я. Пастернака на понад 650 сторінок, в якій він подав правдиву історію українського народу для ознайомлення сучасників і наступних поколінь.

Мґр М. Охримович прочитала короткий спомин проф. В. Ревуцького про його дружні взаємини з проф. д-ром Я. Пастернаком у Львові від 1943 р., як теж у Торонті, аж до переїзду проф. В. Ревуцького до Ванкуверу.

Відіграно з магнетофонної стрічки нарис пані Марії Пастернакової „Крилос - Золотий тік", до якого музичне

(Закінчення на стор. 4-ій)

В ДЕНЬ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

гасли дотепер, бо від часу окупації України московсько-большевицьким військом не було в ній ані одних справді вільних всенародних виборів.

Якщо ми затримали державні форми нашої діяльности на чужині, то це тому, що, виступаючи з меморандумами і зверненнями до чужинецьких чинників міжнародного світу, ми, звертаючись від екзильного уряду УНР — саме уряду, а не лише від окремих політичних і громадських організацій — цим самим яскраво підкреслюємо, що Україна і її народ не скапітулювали, не визнали чужоземної окупації і невхильно прагнуть відновлення своєї справді суверенної і соборної держави.

Наше існування і наша акція, як леґального екзильного українського уряду, потрібні також для українців на батьківщині, що прагнуть відновити свою незалежну державу. Бо якщо в підневільних умовах російсько-совєтської окупації не може існувати самостійницький центр у формі українського уряду, то хай наші земляки в Україні знають, що закордоном існує їх леґальний, вільний уряд, який репрезентує прагнення українського народу до відновлення його незалежної держави і який, саме як уряд, стверджує непримиренність українців до чужоземної окупації.

Діючи на чужині на підставі самостійницької концепції відновлення незалежної української держави, ми є певні, що така концепція відповідає прагненням українського народу на батьківщині, відповідає найкращим представникам українського робітництва, українського селянства й української інтеліґенції. Чи ця наша певність потребує наведення якихось конкретних доказів? Ми такі докази маємо! Але й без них — чи можна припустити, щоб якийсь народ, якась свідома себе нація могла добровільно зректися від свого незалежного національного і державного життя?! А до того ще такий народ, як незламний український народ, який поніс стільки кривавих жертв задля свого визволення!

Коли ми говоримо про визвольно-самостійницькі прагнення українців, що перебувають на батьківщині, чи ми цим не викликаємо збільшення на них репресій з боку окупаційної влади? Ні, бо, по-перше, ми говоримо загально, не називаючи жадних імен. І, по-друге, про такі прагнення українців чудово знають представники окупаційного режиму і не потребують аж від нас про них довідуватися. Позатим — якби ж могла здійснитися мета українського народу — відновлення його незалежної держави — якщо б про це постійно не згадувати, щоб вона доходила до свідомости чужинецького світу і, насамперед, до свідомости не тільки провідної верстви, але й широких мас усього українського народу?! Так діяли політичні емігранти з усіх країн, які боролися за своє визволення.

Дехто в нас на еміграції поширює погляд, що в боротьбі за права українського народу на батьківщині беруть участь тільки українські комуністи, діючи леґальними методами. А ці комуністи хотять лише покращання умов життя для українців, хотять припинення політики русифікації й нищення української культури, хотять досягнення прав у межах совєтських конституції. Але українські комуністи не хотять, мовляв, зміни комуністичного режиму, не хотять відірвання України від СССР і не хотять відновлення справжньої суверенної української держави.

Нам невідомі думки і переконання кожного з таких українських комуністів, бо в душі їм ми заглянути не можемо. Проте, ми знаємо, що за права українського народу борються всі українські патріоти на батьківщині — чи вони належать, чи ні, до комуністичної партії. І с н у є спротив леґальний і спротив у підпіллі, де висувають вимоги повної самостійности української держави. Ми вітаємо всіх українців, які хотять усунути кривди, що діються супроти українського народу. Але ми знаємо, що в межах совєтської конституції жадних прав здобути не можна, бо режим російсько-совєтського імперіялізму не має ніякого наміру йти на якісь поступки в напрямку демократизації. Цей режим буде далі втримувати Україну в колоніяльній залежності і в стані національного, політичного і господарсько-соціяльного гніту. Тільки цілковите визволення України і відновлення її незалежної держави може дати волю й кращі умови життя для українського народу. Думаємо, що до такого переконання повинні прийти й усі українські комуністи, які водночас є українськими патріотами.

Совєтська пропаганда ширить ганебні наклепи проти української еміґрації, зокрема проти ДЦентру УНР в екзилі.

Ганебним наклепом є, нібито Державний Центр УНР і його діячі працюють за гроші якихось чужоземних аґентур. Його підтримують морально і матеріяльно Товариства Сприяння і Прихильників УНР і УНРаді, що в різних країнах західнього світу збирають пожертви серед українського громадянства на визвольну акцію нашого Державного Центру. При цьому діячі ДЦентру живуть і виконують свою працю в злиденних умовах і без потрібного апарату, бо матеріяльні засоби дуже недостатні.

Ганебною неправдою є, нібито ми хочемо віддати Україну якимсь новим чужоземним окупантам чи чужоземному капіталові. Ми боремося за визволення України від будь-якого чужоземного панування чи впливу.

Ганебною неправдою є твердження совєтської пропаганди, нібито ми хочемо відновити в Україні панування поміщиків і фабрикантів або накинути їй владу нашого екзильного Уряду УНР. Про це не раз складали авторитетні заяви діячі Державного Центру, а, зокрема, я говорив кілька років тому на цю тему так: „Нашим гаслом є відновлення суверенної і народоправної Української Народньої Республіки. Як це треба розуміти? Ясно, коли ми кажемо, відновлення, то це не означає повороту в Україні реакційних форм правління, повороту колишніх дідичів-поміщиків, фабрикантів і поліцаїв-жандармів або насадження тоталітарно-фашистського режиму — всього цього в Українській Народній Республіці не було. І ясно також, що хоч Українська Народна Республіка мала в своїй програмі дуже поступові соціяльно-економічні й політичні засади, проте не все в майбутній вільній Україні мало б бути таке, як 50 років тому. Бо життя пішло наперед. Коли ми кажемо „відновлення УНР" то це означає, що українці „там" і українці „тут" прагнуть відновлення: справжньої суверенности своєї національної держави; свободи і демократії - народоправства; режиму соціяльно - економічної справедливости; і, беручи на загал, відновлення такого стану, в якому було б можливе повсякчасне свобідне волевиявлення українського народу, як то було 50 років тому за проголошеної з волі українського народу Української Народньої Республіки. А в своїй відновленій українській державі українці матимуть змогу встановити у себе такий державно-політичний і соціяльно-економічний лад, якого вони собі забажають". Отже, це програма, до якої свобідно можуть приєднатися й ті українські комуністи, які стануть на шлях незалежности України і знесення тоталітарного режиму і державного капіталізму, що тепер панує в СССР. А щодо т. зв. „накинення влади" сучасного екзильного уряду УНР, то в нас давно вже є прийнята постанова, що ми визнаємо кожний справжній уряд і справжньої суверенної української держави, який здобуде владу в Києві, і передамо йому свої повновласті, що походять від Української Центральної Ради і Трудового Конгресу.

Такою ж ганебною неправдою є, нібито ми сподіваємося і хочемо війни поміж Заходом і СССР. Ми війну відкидаємо, бо вона принесе страшні спустошення для України і для всього людства. Визволення України прийде, на наш погляд, шляхом солідарного руху спротиву всіх поневолених російсько-совєтським імперіялізмом народів, не виключаючи і таких росіян, які чесно й мужньо признають за неросійськими народами право на державну незалежність і відокремлення від Росії.

Наші тяжкі обов'язки репрезентації української самостійницької ідеї ми, спираючись на духовій солідарності з українцями на батьківщині і на підтримці українського патріотичного громадянства в країнах Заходу, виконаємо до кінця, тобто до того часу, коли в Києві буде урядувати справжній уряд справжньої суверенної і народоправної української держави.

9-го січня 1971 року.

ЗАМІСТЬ СПОМИНУ

Вже чотири місяці минуло з часу коли на кладовищі у Бавнд Бруку виросла могила Дорогої нам, Незабутньої

Ірени Гнатів

Сьогодня, 22-го січня — день Твоїх уродин, Ірено і ми Твої приятельки, кожного року обходили цей день радісно в нашому крузі, в доказ нашої любови і пошани до Тебе і кажемо Тобі, що у нас не здійснюються слова Шевченка: „Насипали землі, тай додому пішли, ніхто й не згадає". Наші молитви і наша туга лине за Тобою до Бога, Дорога і пам'ять про Тебе є завжди з нами.

Анна Настюк, Катерина Кузьма, Пелагія Кучкуда, Флоренс Дорошенко, Анна Сидорович, Катерина Боднар і Оксана Тарнавська.

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА МАЄ НОВИХ МЕЦЕНАТІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

портує з цілого світу різні лікувальні зела та інші рослини, які необхідні у фармацевтичній та харчовій індустріях. Негайно по приїзді до ЗСА стає він активним членом і діячем УНСоюзу, ініціятором і основником 131-го Відділу УНСоюзу, при 8-ому Відділі ООЧСУ. Бере теж активну участь в праці Ліґи Американців Українського Походження, працює в АБН та інших громадських, культурних та фінансових установах. Своєю активністю і непересічною жертвенністю на різні добродійні українські цілі з'єднав для себе пошану і признання серед широких кругів чикаґівської громади.

Першу пожертву до ФКУ вплатив ще в 1965 р. Вплачуючи тепер 1,000 долярів, пожертвував до ФКУ разом 1,100.00 дол.

Із Чикаго теж вплинули ще такі меценатські пожертви:

Дмитро Сендунь — 1,000 дол.; д-р Степан Войтович — 1,000.00, а попередньо — 1,100.00 дол.; д-р Марія Фішер-Слиж — 500.00, а перед тим — 1,000.00.

Юрій Личковський із Семінол на Флориді переслав до ФКУ 1,000.00 дол. Це його друга вплата, бо в липні 1968 р. він пожертвував теж 1,000.00 дол., то разом — 2,000.00 дол.

Другу тисячу долярів переслав д-р Павло Джуль із Дітройту.

Панове Павло Веца і Володимир Шуя із Лорейну, складаючи чергові пожертви, теж досягли 1,000-долярових сум і стали меценатами ФКУ.

Молодий інженер в Клівленді, Богдан Чопко, пересилаючи до ФКУ 1,000.00 дол., написав на членській аплікації: „в майбутньому знову до ФКУ пожертвую".

1,000-долярові пожертви вплинули теж від д-ра Ярослава і Лариси Музичків з Кентону (попередньо — 200 долярів), д-р Олександри Школьник з Акрону (попередньо — 100.00 дол.), Володимира і Христини Болюбашів із Торонто в Канаді. Меценатами ФКУ стали — Степан і Катерина Шипилягві з Боффало, Зінаїда Радченко із Сан Дієго.

Новими меценатами стали теж кілька українських організацій.

ПОМЕР УЧАСНИК ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ МАЙОР Є. НАВРОЦЬКИЙ

Дітройт. — 19 січня ц. р. помер у м. Гаммертон стейту Мишиґен колишній майор Армії УНР Є. Навроцький на 70 році життя. Похорон відбудеться в суботу 23 січня ц. р. о год. 10 ранку на Українському Православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Д-р М. М. Клівленд: Дякуємо за листа і перестерогу перед загрозою для здоров'я. Використаємо в найближчих днях.

ВШ. М. Д. Моріставн. Дякуємо за листи і допис. Листи з увагою прочитали, допис використаємо.

ВШ. О. П. Ню Йорк: Дякуємо, використаємо.

ВШ. Н. Н., Філядельфія: Дякуємо за переслані фотостатичні копії рецензій та „критик на критику", хоча ми з ними були знайомі. В цій самій справі ми вже мали багато інших інтерпеляцій. Вам і їм відповідаємо тільки коротко: п. Мирон Федорів, автор надрукованої в „Америці" статті „Критика на критику", наводячи ніби то деякі факти, помиляється. На оперу „Анна Ярославна" були фахові рецензії, як в українській, так і англомовній американській та канадійській пресі і немає жадної підстави твердження, що „про цю оперу були (рецензії) куртуазійно стримані, а в більшості не писалося про оперу взагалі, просто з чемности до загально шанованої інституції Народного Союзу..." В кожному разі цієї „куртуазії" не виявила „Америка", яка, замість власної рецензії, передрукувала в українському перекладі найбільш критичну рецензію з канадійської газети. Тому й докір „Свободі" за поміщення фахової рецензії на оперу „Лис Микита" та фраза, що „за такі геростратівські прислуги „Провидіння" напевно не виявить своєї вдячности й признання братній організації" можна б з далеко більшим оправданням скерувати на ту адресу, звідки вони вийшли. Це все, що „Свобода" вважає за відповідне сказати на цю тему.

ВШ. Г. К., Пассейк: Пропонуєте, щоб „Свобода" перестала „баламутити читачів" відзначуванням подвійних свят, за новим і старим календарними стилями, та щоб „завела порядок". Дозвольте відповісти Вам прикладом того рабіна, що признав рацію двом посвареним жидам. Коли ж третій звернув йому увагу, що не можливо, щоб обидва посварені мали рацію, то рабін признав рацію ще й тому третьому. Ми не є рабіни, але ми також признаємо рацію і Вам.

ПОСВЯТИЛИ НОВУ ЦЕРКВУ В КАНАДІ

Лужани. — В цій канадійській місцевості, за 6 миль від Вилинґдону, Архиєпископ Андрій посвятив у присутності священиків і мирян нову українську греко - православну церкву, парохом якої є о. Орест Олекшій. На посвяченні були присутні миряни з 15 парафій. Головою парафіяльної управи в Лужанах є С. Топольницький.

МОЛИТВА І ЗАЯВИ В КОНҐРЕСІ ЗСА, ПРОКЛЯМАЦІЇ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

„Український День", стейт Ню Джерзі

Губернатор стейту Ню Джерзі Вілліям Кегілл повідомив з Трентону, що у п'ятницю 22 січня, точно в 53-тю річницю проголошення Незалежности України, він видасть проклямацію, в якій проголосить той день „Українським Днем" для всього стейту, на знак прихильности і симпатії населення до визвольної боротьби українського народу. Того дня до Трентону прибуде українська делегація.

У Джерзі Ситі, Н. Дж., в неділю 24 січня, о 4.30 по полудні, в залі Українського Народного Дому при вулиці Фліт відбудеться Свято Української Державности. Промовлятиме екзекутивний директор СКВУ д-р М. Сосновський. У мистецькій програмі: дівочий хор „Жайворонки" Осередку СУМА з Ню Йорку, під диригуванням інж. Р. Степаняка, Танцювальна Група при УНДомі, рецитації у виконанні учнів Школи Українознавства. Як і в інших місцевостях, тієї неділі вранці відбудуться в українських церквах Богослуження в інтенції українського народу.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.

Місцевий Відділ УККА, що його очолює мґр Ярослав Рак, для відзначування Січневих Роковин влаштовує в неділю 24-го січня о 4-ій г. по полудні в залі Ірвінґтон Гайскул при Клінтон вулиці в Ірвінґтоні Святочну Академію. Святочну промову виголосить д-р Володимир Стойко. В мистецькій частині виступлять хор церкви св. Івана Хрестителя з Ірвінґтону, що його диригентом є М. Добуш, і хор при Православній церкві Святої Тройці в Ірвінґтоні, яким диригує проф. С. Вожаківський.

Пассейк-Кліфтон, Н. Дж.

У неділю 24 січня відбудеться Свято Самостійности і Соборности України, в залі Української Централі при Говп евню в Пассейку, о 6-ій г. вечора. Головну промову виголосить проф. д-р К. Савчук, в мистецькій частині свята візьме участь Пластовий хор під диригуванням п-і Анни Ляретті, музичний Ансамбль під мистецьким керівництвом проф. Вол. Цісика, а збірну рецитацію виконають пластуни.

Піттсбурґ, Па.

У неділю 24 січня в залі української православної церкви відбудеться Святкова Академія, на якій промовлятиме редактор видань ЦК АБН п-і Слава Стецько, представлена ред. Вол. Мазуром, предсідником УНПомочі. На святі, влаштованому Відділом УККА, в мистецькій частині виступатимуть: квартет „Верховина" під мистецьким керівництвом п-і Олени Глібович з Торонта і пяніст Осип Бончак з Мікізраксу, Па.

„Український День", стейт Коннектикут

Посадник міста Ню Гейвену Бартоломю Ф. Гайда підписав 12-го січня проклямацію „Українського Дня", на пошану Січневих Роковин. Під час церемонії підписання проклямації в посадника була українська делегація від УККА. У вівторок 19 січня губернатор стейту Конектикут П. Томас в Гартфорді, столиці стейту, мав підписати проклямацію, в якій закликає все населення взяти участь у вшануванні Дня Української Державної Незалежности. Над міською управою повіватиме український прапор, поруч із зоряним американським. У суботу в Ню Гейвені відбудеться бенкет з нагоди Січневих Роковин в залі Парк Пляза Готелю. Головним промовцем на бенкеті буде головний предсідник УНСоюзу і президент СКВУ Иосип Лисогір — українською мовою, промовлятиме також конґресмен Роберт Джаймо. Після бенкету буде баль під звуки оркестри „Темпо". У неділю 24 січня, після Богослужень, о 12.30 буде покладено вінок на пошану Борцям-Героям Визвольних Змагань, перед Обеліском Волі, біля міської ратуші. Церемонія покладення вінка буде передаватись через телевізію.

Гартфорд, Конн.

Губернатор стейту Коннектикат Томас в дні 19-го січня цього року підписав проклямацію „Українського дня" для стейту Коннектикат на Капітолю в Гартфорді в присутності всіх делеґатів Відділів УККА в стейті Коннектикат. Українську делеґацію очолював голова Відділу УККА в Ню Гейвен, д-р Михайло Снігурович, який на цю каденцію являється головою Стейтової Ради Відділів УККА.

Віллиментик, Конн.

Святочна Академія відбудеться в дні 7-го лютого в годині 3-ій по полудні в Українському Народному Домі. Доповідь виголосить д-р Володимир Душник. В мистецькій частині виступить хор Осередку СУМА в Ню Йорку „Жайворонки" під диригентурою Р. Степаняка.

Сиракюзи, Н. Й.

Місцевий Відділ УККА влаштовує в неділю 24 січня святкову Академію для вшанування Актів Самостійности і Соборности України. Святкову промову виголосить проф. М. Богатюк, в акадкемії візьмуть участь хор „Сурма" та представники Пласту і СУМА. Того ж дня будуть відправлені Богослуження в інтенції українського народу у всіх українських церквах. Посадник міста Лі Алексадер вже підписав проклямацію „Українського Дня" в Сиракюзах, як і староста повіту Онондаґа М. Малрой, зазначивши, що крім Січневих Роковин, українці відзначають цього року ювілей Лесі Українки і Василя Стефаника, 50-річ. Базару, 50-річчя відновлення УАПЦеркви в Україні і 30-річчя Акту відновлення державности України, проголошеного в 1941 р. у Львові.

Йонкерс, Н. Й.

Комітет відзначування Січневих Річниць, під керівництвом Л. Футали, повідомив, що 22 січня відбудеться в міській управі урочистість напіднесення українського прапора над містом та буде зачитана відповідна проклямація, а в неділю 24 січня о 5-ій по полудні в залі нового Українського Народного Дому при 130 Палисайд вулиці відбудеться Святкова Академія.

Скрентон, Па.

Українці Скрентону і околиць відзначать 31-го січня 1971 року в годині 2.30 по полудні в залі Сентрал Гайскул річниці Актів УНР 22-го Січня 1918 і 1919 років. В програмі хор „Прометей" з Філядельфії, промови і деклямації.

Січневі радіопрограми в Півн. Дакоті

Заходами голови Відділу УККА на стейт Північна Дакота, у неділю 24 січня багато радіових і телевізійних станцій в тому стейті передаватимуть святкові українські програми, присвячені 53-ій річниці проголошення Державности України та сучасній визвольній боротьбі України проти московсько-большевицького панування. Програми для радіо й телевізії підготовлялись українськили силами, для якнайбільшого поширення правди про Україну та її боротьбу між населенням того стейту.

Флінт, Мич.

Святочна Академія відбудеться в неділю 24-го січня 1971 року в годині 3-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при Вест Пасадена Евену. Академію влаштовує місцевий Відділ УККА. Святочну промову виголосить редактор Василь Щербій з Дітройту.

Аллентавн, Па.

Заходами місцевого Відділу УККА відбудеться тут для всіх місцевостей середущої Пенсильвенії спільна Святочна Академія для відзначення Актів Державности. Академія відбудеться в неділю 24-го січня в годині 3-ій по полудні в залі школи ім. св. Івана Хрестителя в Норт Гемптоні. Святочну промову виголосить начальний редактор „Америки" проф. Лев Шанковський. Мистецьку частину виповнять місцеві мистецькі одиниці.

НАУКОВА СЕСІЯ КАНАДІЙСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

оформлення уклав композитор З. Лавришин.

На закінчення дружина проф. Я. Пастернака пані Марія, зворушена до сліз, подякувала всім присутнім, а зокрема голові КНТШ проф. д-рові Є. Вертипорохові, пані д-р Олександрі Копач, голові Комісії і прелеґентам за влаштування цієї жалобної наукової сесії в пам'ять передчасно померлого свого чоловіка.

Інж. Леоніда Вертипорох,
Прес. реф. Канадійського НТШ

ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ В КАНБЕРРІ?

Канберра, Австралія. — Ідею встановлення пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Австралії висували місцеві українці вже від довшого часу. Тижневик „Українець в Австралії" ч. 24-1970 приніс повідомлення - заохоту до реалізації того задуму, в статті „Побудуймо монумент Т. Шевченкові в Канберрі" С. Міська. В ній сказано, що за підрахунками працівника Міністерства Праці в Канберрі інж. О. Гарасимова, монумент — Дім-Музей Т. Шевченка мав би коштувати біля 120 000 долярів. В ці кошти входили б будова пам'ятника Кобзареві, будова залі на 600 місць, приміщення Бібліотеки, Музею тощо.

ВІДБУДУТЬСЯ ЗБОРИ ПАБНА

Ню Йорк. — 31-го січня, о 2:30 по полудні, в залі Дому Організації Визвольного Фронту, 115 Схід 10 вулиця, відбудуться загальні збори ПАБНА — Американських Прихильників АБН, а після зборів о 6-й г. — прийняття на відзначення 20-річчя діяльности ПАБНА. На зборах після звітів і доповіді мґр. Аскольда Лозинського буде вибрана нова Управа Українського Відділу Метрополії ПАБНА. Під час прийняття промовлятиме мґр. Слава Стецько на тему „Політична ситуація в Европі та міжнародні Конференції в Токіо і Брюсселі". В мистецькій частині програми виступатиме молодь СУМА. Головою Відділу ПАБНА в Ню Йорку є інж. Михайло Шпонтак.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОГО БОГОСЛУЖЕННЯ

Прудентопіль, Парана. — У грудні 1970 року римокатолицький Кардинал Камара з Ріо давав реколекції українським Сестрам Служебницям, які мають свій манастир в цьому бразилійському місті. Реколекції тривали майже тиждень, і „хоча були й наші священики, що могли відслужити нашу Службу Божу — по - церковнослов'янському", ні одного Богослуження не було. Про це інфрмував парафіян у Прудентополі Є. Шидловський на сторінках католицького тижневика „Наша Мета" з 16-го січня: „Навіть старші, коли ввесь рік перебувають без нашої науки, не раз в чужім довкіллі, хотіли б принаймні раз у рік мати своє слово і свою відправу". Проповіді й відправи провадились там виключно португальською мовою.

ЧОЛОВІК ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У київській „Культурі і житті" з 7-го січня 1971 р. надруковано біографічну довідку про чоловіка великої української поетки і драматурга Лесі Українки — Климента Василевича Квітку, який народився в 1880 р. й надовго пережив свою дружину. Вчився в Києві, записав з голосу Лесі Українки 226 мелодій, які видав окремою книжкою; разом К. Квітка записав і впорядкував понад 8 000 українських народних пісень, видав кілька важливих наукових праць в ділянці фольклористики. За совєтської влади працював у Києві, в АН УССР, а потім у „1933 р. К. Квітку запросили на посаду професора Московської консерваторії", де він працював до смерти. В газеті не зазначено, в якому році помер чоловік Лесі Українки, як і не згадано про те, що на початку 1930-х років його було примусово вислано на кілька років в совєтську Азію й заборонено повертатись на Україну.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 24-го СІЧНЯ 1971 р.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Річні збори Т-ва І. Франка — 271-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Нар. Клюбі. На порядку: звіти Управи і вибір нової на 1971 р. — І. Чопко, секр.

ҐАРИ, Інд. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 100 Відд. о год. 2-ій по пол. в Pittman Sq. Pavillion, 51 Penn. Ave. На порядку: вибір управи на 1971 р. Проситься чл. прибути. — В. Бабяк, предс., Дж. Гренович, секр.

RIVERHEAD, N.Y. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 256 Відд. о год. 3-ій по пол. в церковній залі. По виборах нового уряду на 1971 р. буде перекуска. Проситься чл. прибути. — Ольга Недошитко, секр.

ТРОЙ, Н. Й. Річні загальні збори 191 Відд. о год. 4-ій по пол. в канцелярії Колодія і Гоп при 455 Третя вул. На порядку: звіти та вибір нової управи на 1971 р. — В. Колодій, секр.

NEW BRUNSWICK, N.J. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 353 Відд. о год. 3-ій по пол. в парафіяльній залі при 21 Гілден вул. На порядку: звіти управи і вибір нової на 1971 р. — В. Оріховський, секр.

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Річні збори 490-го Відд. о год. 12-ій дня в залі Укр. Пресв. Церкви, 36 Harrison Place. Проситься чл. прибути. — О. Чорномаз, секр.

ФЛІНТ, Міш. Річні збори 303 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі. Присутність членів побажана. — В. Лащук, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Hope Ave. На порядку: звіти управи і вибір нової на 1971 р. Проситься чл. прибути. — В. Новацький, предс., І. Блиха, заст., В. Головачук, фін. секретар, Н. Михайлишин, касир, В. Марущак, рекр. секр.

РЕДИНҐ, Па. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 48-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі, 542 Савт 7-ма вул. На порядку: звіти чл. управи і вибіб нової управи на 1971 р. У зборах візьме участь гол. радна Анна Гарас, голова Аллентавнської Округи. Проситься чл. прибути. По зборах — перекуска. — С. Івасечко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва Л. Мишуги — 153 Відд. о год. 10:30 ранку в домі Спор. Т-ва Тризуб, 4932 Н. Брод вул. На порядку: звіти, дискусія та вибір нової управи на 1971 р. Перед зборами можна заплатити чл. вкладки. По зборах гутірка з перекускою. Проситься чл. прибути. — І. Одежинський, гол., І. Скіра, секр., М. Прасіцький, касир.

ТАРЗАН, Ч. 6497. Гано підступно кидає списом

Тарзане!

Поки сигнальний патик діткнувся землі, Гано жбурляє свого списа, але пересторога сотника Дикого Кота насторожила Тарзана...